

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Giltig från: 2025-01-29

Innehållsansvar: Rebecka Enander, (reben1), Överläkare

Giltig till: 2027-01-31

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Viktmätning och längdmätning vid barn- och ungdomsmedicin

Revideringar i denna version

Förlängt giltighetstiden.

Bakgrund, syfte och mål

Rutin för vikt- och längdmätning på BUM.

Arbetsbeskrivning

Vikt

Blöjbarn vägs nakna. Vid akutbesök är oftast vikt tillräckligt.

Äldre barn än ovan vägs i tunn topp och trosor/kalsonger. Denna rekommendation motiveras av att misshandel av barn är en vanlig orsak till tillväxtavvikelse och förekommer hos tre barn i varje skolklass, där våra kroniskt sjuka barn löper särskilt stor risk. Det är barnens rättighet och vår skyldighet att barnet vägs avklätt!

Längd

För ett tillförlitligt resultat som kan användas vid beräkning av tillväxthastigheten är det viktigt att mätningarna görs noggrant, lika vid varje tillfälle, och att man är medveten om felkällorna i mätningen. Barnet i sig är den största felkällan beroende på att det är "elastiskt" och sträcker sig olika beroende på humöret. Samspelet mellan barnet och den som mäter är av avgörande betydelse och det är viktigt att man skaffar sig en standardiserad mätteknik. Tidpunkten på dagen för mätningen kan vara av betydelse eftersom man regelbundet sjunker ihop någon centimeter under dagens lopp på grund av att diskarna i kotpelaren komprimeras. Om det är viktigt med beräkning av tillväxthastighet under kortare period, t ex 4-6 månader, måste således mätningarna utföras vid samma tid på dagen. Anteckna därför alltid klockslag för mätningen.

Barn under två års ålder mäts liggande

1. En person håller barnets huvud mot huvudplattan. Barnet ska titta rakt upp.
2. Ytterligare en person sträcker barnets ben genom att försiktigt trycka ner knäna mot underlaget och se till att båda fötternas hela fotsulor ligger an mot fotplattan med tårna rakt upp. Drag inte i benen, särskilt inte i ett av dem.
3. Läs skalan först då du är nöjd med barnets position.

Barn över två års ålder mäts stående

1. Ta av skor och strumpor. Lös upp ev. håruppsättning.
2. Placera barnet med hälarna mot väggen och fötterna ihop. Kontrollera att barnet sträcker upp ordentligt utan att hälarna lyfter från golvet. Axlarna ska inte vara upplyfta. Barnet ska titta rakt fram samtidigt som du sträcker barnets huvud uppåt med ett stadigt grepp om nacke och käke.
3. Se till att mätstickan ligger an mot barnets huvud med ett lätt tryck.
4. Läs av på skalan först då du är nöjd med barnets position (s.k. blind mätning). Gör tre mätningar och beräkna medelvärdet.
5. Vid mätningar tätare än ett år, bör mätningen ske vid samma tidpunkt på dygnet (redan vid 7-8 års ålder kan längden minska upp till 1,5 cm under sex timmar efter att barnet gått upp ur sängen).

Alla barn som kommer för bedömning av **längdtillväxt** ska mätas avseende **sitthöjd!**

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: VO1 Barn BUP och Kvinna

Innehållsansvar: Rebecka Enander, (reben1), Överläkare

Godkänd av: Marie Hufvudsson, (marjo100), Verksamhetschef

Dokument-ID: SKAS9699-1702881381-147

Version: 9.0

Giltig från: 2025-01-29

Giltig till: 2027-01-31